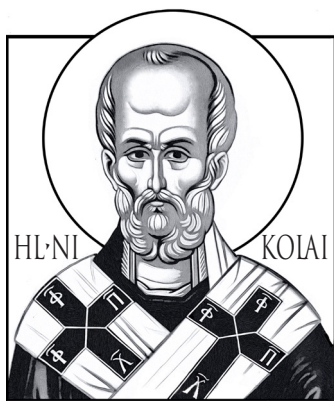

Da president Erdogan i Tyrkia bestemte at HAGIA SOFIA-KIRKEN I KONSTANTINOPEL (Istanbul) skulle omgjøres til moske 24. juli, gikk det ut en oppfordring til hele den kristne verden om å protestere og markere sorg gjennom klokkeringing og gudstjeneste.

Overgangen fant sted kl. 14:53, som også er årstallet for Konstantinopels fall. Dette var nok ment som en provokasjon mot den kristne verden.

Vi selv tok oppfordringen til sørgemarkering samme dag og tid, altså samtidig som den muslimske bønne startet i Hagia Sofia ringte vi ut sorgen med klokkene i klosteret i Hurdal, og deretter leste vi akatist for Guds Moder i portkapellet.

2 & 3
2020

HELLIGE NIKOLAI MENIGHETS BLAD

I ÅR ER DET 100 ÅR SIDEN GRUNNLEGGGERNE
AV MENIGHETEN VÅR ANKOM NORGE.
Vi har fremdeles noen gjenstander og dokumenter fra den gangen.

**ALLE OPPFORDRES TIL Å TA
KORONA-TRUSSELEN PÅ ALVOR!
Vaske og desinfisere hender ofte
og holde avstand til hverandre!**

Многонациональный Православный Приход Русского Происхождения и Русской Традиции под каноническом омофором Патриарха ИРИНЕЯ Белградского.

Hellige Nikolai kirke Tvetenveien 13, 0661 Oslo ♦ facebook: <https://www.facebook.com.groups/HelligeNikolai/>
<http://www.ortodoks.com> ♦ postgironr.: 0532 1267426 ♦ IBAN: NO91 bankkontonr.: 2050.03.19357 SWIFT: DNBANOKK
 Forstander: Arkimandritt Johannes ♦ mob.: 472 71 396 ♦ e-post-adresse: fader.johannes@ortodoks.org

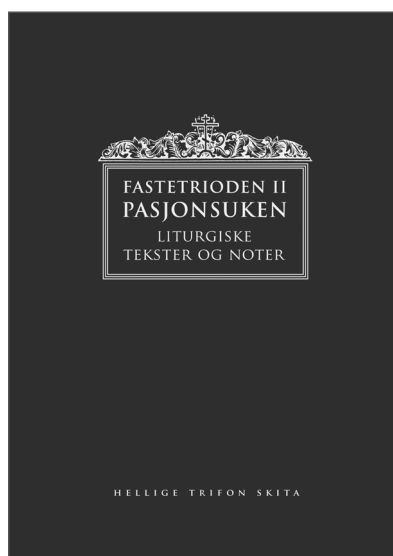
ADRESSER & TELEFONNUMMER	GUDSTJENESTER I OSLO, SANDNES, BERGEN OG HURDAL:		
hierodiakon: fader Serafim, mob. 971 62 405 leser: Ronald Worley Korleder: Torhild Agnes Svele Menighetsråd: f. Johannes (formann), f. Serafim, Torstein Theodor Tollefsen, Vera Piatrova, Ludmila Mobeck, Toska Struksnes, Ronald E. Worley. Revisjonskommisjonen: Inger-Johanne Nilssen, Lena Kleven og Svein E. Sandvold. Medlemsavgift (frivillig): kr.500,- <i>Vipps nr.: 97557</i> Hellige Trifon Skita; mob.: 472 71 396 Hl. Trifon forlag og Tidsskriftene «Tabor» og «Ortodoks Røst», www.ortodoks.org facebook.com/trifonkloster konto nr.: 2050 29 63679 <i>Vipps nr.: 539441</i> KIRKEFORENINGER OG MENIGHETER: *St. Georg i Neiden St. Georgs ortodokse kapell i Neiden starost: Oiva Jarva *Kirkeforeningen i Bergen Gudstjenestested: St. Sunniva på Florida. Starost: Sturla Olsen, tlf.: 56 33 09 05 konto: 5233.05.01006 konto: 1506.25.50853 <i>Vipps 569530</i> hjemmeside: www.ortodoksibergen.no *Kristi Forklarelse i Rogaland Starost: – / konto: 3265.11.10407 Hl. Martyr Elisabeths kapell Adresse: Daleveien 3, Sandnes hjemmeside: http://ortodoksstavanger.no/ *Kristi Frembærelse i Tempelet i Bodø Lonni Lepp, Martinus Hauglid: *Johnsegarden i Sogn og Fjordane Inger Johanne Enger, 6977 Bygstad Leser: Asbjørn Olav Flåm, tlf. 57 71 69 00 e-post: kboklade@online.no Hl. apost. Johannes Teologens kapell Gravplass: Helgøya kirkegård Det Ortodokse Kirkeakademiet i Oslo: fader Johannes mob.: 472 71 396 NKR representant: fader Johannes NTSF representant: f. Johannes Forum for Ortodoks Kirkesang: «De myrrabærende kvinners» forening: Kontakt: Janette Khoury kontonr.: 2050 29 66945 Ikonmaler: Ove Svele, e-post: ograsve@gmail.com Nikolaifondet: gironr. 0540 0752704 Menighetsbladet: Redaktør f. Johannes Teknisk/lay-out medarb.: Ove Nikolai Svele Korrektur: Peter Svele	DEN GUDDOMMELIGE LITURGI ▶ søndager kl.11:00, ukedager kl.10:00. Liturgi på norsk 1. og 3. sønd. i mnd. / kirkeslavisk og norsk 2. og 4. sønd. i mnd.		
	<i>sivil dato 2020</i>	<i>ukedag & klokkeslett</i>	Gudstjenestene er åpne for alle, men kun ortodokse troende kan ta del i Nattverden. Husk fasten og forberedelsesbønnene! Skal du ta del i Nattverden, må du komme i god tid til kirken.
	26. jul.	sønd. kl. 10:00	Liturgi. Erkeengelen Gabriel. Sara av Sketis
	29. jul.	onsd. kl. 10:00	Ingen liturgi. Hellige Olav, Norges konge.
	1. aug.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Sandnes (<i>Daleveien 3</i>) HL. SERAFIM AV SAROV. Преп. Серафим Саровский
	2. aug.	sønd. kl. 10:00	liturgi: prof. Elias. Den nye helgenene fra Paris.
	7. aug.	fred. kl. 10:00	Innvielse av kirkehuset i Bergen: (<i>Repslagergt. 17</i>),
	8. aug.	lörd. kl. 10:00	og liturgi.
	9. aug.	sønd. kl. 10:00	Liturgi. Helberederen Panteleimon
	16. aug.	sønd. kl. 10:00	Liturgi. Antonij romeren
	19. aug.	onsd. kl. 10:00	Liturgi. KRISTI FORKLARELSE Преображение Господнье.
	23. aug.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. diak. Laurus og paven Sixtus
	28. aug.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. USPENIE/GUDS MODERS HENSOVNELSE Успение пресвя. Богородицй
	29. og 30. (lörd. og sønd.) aug. Gudstjenester i Neiden.		
	30. aug.	sønd. kl. –	Ingen gudstjeneste i Oslo
	6. sept.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. Eutykes, Peter av Moskva
	12. sept.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Bergen (<i>Repslagergt. 17</i>).
	13. sept.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. Cyprian av Cartago, Martyrene i Jasenovac
	19. sept.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Sandnes (<i>Daleveien 3</i>)
	20. sept.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. JOMFRU MARIAS FØDSEL (FORFEST) Рождество пресвя. Богородицй
	27. sept.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. KORSOPPHØYELSEN Воздвижение чест. Креста
	3. okt.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Sandnes (<i>Daleveien 3</i>)
	4. okt.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. Dmitrij av Rostov.
	10. okt.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Bergen (<i>Repslagergt. 17</i>)
	11. okt.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. hl. Khariton i Palestina.
	14. okt.	lörd. kl. 10:00	Liturgi. POKROV
	18. okt.	sønd. kl. 11:00	Liturgi.
	25. okt.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. Simeon den nye teologen
	1. nov.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. Joann av Rila og Johannes av Kronstadt.
	7. nov.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Sandnes (<i>Daleveien 3</i>)
	8. nov.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. Demetrios av Thessaoniki
	14. nov.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Bergen (<i>Repslagergt. 17</i>)
	En ortodoks kristen kan ta del i nattverden kun i en ortodoks kirke, og bør faste på onsdag og fredag, be sine bønner morgen og kveld fra bønneboken, tenne oljelampe eller vokslys og røkelse (på søndager og helligdager) foran ikonene, lese dagens tekst fra Bibelen og ta del i kirkens gudstjenester så ofte som mulig. Воскресенье — это день Господень, приходите в церковь! SØNDAG ER HERRENS DAG, GÅ I KIRKEN!		

BØKER TIL SALGS:

FASTETRIODEN II PASJONSUKEN

LITURGISKE
TEKSTER OG NOTER

342 sider i stor størrelse
innb. med 2 leseband i ryggen

Pris 450,- + porto

FESTMINEA

406 sider stor i størrelse:
innb. med 2 leseband i ryggen

Pris kr. 800,- + porto

HOROLOGIET

414 sider i stor størrelse:
innb. med 2 leseband i ryggen

Pris kr. 600,- + porto

BESTILLES OVER E-POST:
fader.johannes@ortodoks.org

HELLIGÅNDEN I DEN KRISTNES PERSONLIGE LIV (tredje del)

av Metropolitt Kallistos Ware

3.9. For det andre betones Åndens rolle i selve nattverdens helliggjørelse (konsekrasjon). Anaphoraen har tre hoveddeler: Først takksigelsen som leder frem til og omfatter beretningen om det siste måltidet. Der nest anamnesen eller «påminnelsen» om de store frelseshandlingene som etterfølges av opphøyelsen av de hellige gavene. Og endelig epiklesis eller påkallelsen av Ånden. De ortodokse vil nødige isolere et enkelt «moment i helliggjørelsen», men betrakter heller anaphoraen som en eneste helhet. Ikke desto mindre anser de epiklesis som det høyeste og avgjørende punkt i den store nattverdsbønnen. Epiklesis i nattverden blir imidlertid rettet til Faderen, og ikke til Kristus slik som i dåpen:

Vi ofrer til deg denne åndelige tilbedelse uten blod,
Og vi ber og trygler og bønnfaller deg:
Send din Hellige Ånd ned over oss
Og over disse gaver som frembringes her;
Gjør dette brød til Kristi dyrebare kropp,
Og det som er i denne kalk til Kristi dyrebare blod,
Forvandle dem gjennom din Hellige Ånd.

Det fremgår tydelig av denne bønne at det ikke er presten eller forsamlingen som frembringer helliggjørelsen av de hellige gavene. Den som helliggjør er den som forretter – Helligånden. Og i nattverdens forvandling har Ånden samme rolle som alltid i det kristne liv: Han gjør den korsfestede og oppstandne Frelseren umiddelbart nærværende iblant oss. Legg merke til at Ånden blir nedkalt ikke bare over gavene, men også over oss: Han nedstiger samtidig over brødet, vinen og folket, og forvandler dem til Kristi kropp.

3.10. Noen vestlige forfattere, for eksempel professor Moule i Cambridge, hevder at i hele *Det nye testamente* og i den største del av *Det gamle* blir Helligånden bare gitt til *personer*, men ikke til *saker*. Av dette trekkes så den slutning at det er helt korrekt å nedkalle Ånden over forsamlingen, men ikke over brødet og vinen. Dette resonnement synes meg å bygge på en feilaktig oppdeling. Hverken i dåpen eller nattverden blir tingene velsignet for seg, isolert fra personene. Ved dåpen velsignes vannet for at katekumenen skal nedsenkes i det; ved nattverden stiger Ånden ned i brødet og vinen for at de troende skal få del i dem. Riktignok mottar ikke hver og en av de tilstedeværende nattverden i hvert tilfelle, for den ortodokse kirke gir rom for at man kan være tilstede under liturgien selv om man ikke deltar i nattverden. Men det er utenkelig å feire en nattverd hvor ingen tar del i de helliggjorte elementer, ikke engang den forrettende prest. I nattverden er derfor helliggjørelsen av tingene aldri skilt fra menneskenes kommunion. Gavene blir helliget sammen med og for folket. Helligåndens nedstigning over brødet og vinen skjer bare i sammenheng med de døptes åndelige samling; det finnes ingen nattverd utenfor kirkens fellesskap.

forts. neste side ►

► forts. fra side 3. «Helligånden i den kristnes personlige liv»

3.11. Et tredje åndelig (pneumatologisk) moment i liturgien kommer etter helliggjørelsen (konsekrasjonen) og før kommunionen. Presten tar *zeon*, varmt vann, og heller det i kalken. Uansett hva grunnen har vært til denne uventede seremonien, blir den nå forklart med henvisning til Helligånden. Når presten holder *zeon*, sier han: «Troens varme, fylt av Helligånden». Den fysiske varme som gjennomtrenger sakramentets element ses altså som et symbol på Åndens immaterielle ild som fyller nattverden. Hl Efraim Syreren (ca 306-373) sier:

I ditt brød er det skjult en Ånd som ikke kan spises,
I din vin bor en ild som ikke kan brukes.
Ånd i ditt brød, ild i din vin
Et under i seg selv, likevel mottar vi det med våre
lepper ...

Se, ild og Ånd i det skjød som bar deg!
Se ild og Ånd i elven hvor du ble døpt!
Ild og Ånd i vår dåp,
I brødet og kalken, ild og Hellig Ånd!

3.12. For det fjerde synger folket i takksigelse for den nattverd de har mottatt:

Vi har sett det sanne lys,
Vi har mottatt den himmelske Ånd ...

Når vi kommuniserer i Kristi kropp og blod, mottar vi også kommunion i Ånden. Like før det bysantinske keiserdømmets fall, rundt 1440, var det blitt vanlig blant en del prester i Konstantinopel å si til hver av deltagerne i nattverden: «Ta imot Helligånden». Dette ble føyet til de vanlige ordene ved kommunionen. Da hl Markus av Efesos (ca 1394-1445) ble rådspurt angående denne liturgiske nydannelse, svarte han at den var teologisk forsvarlig: «Når vi kommuniserer i Herrens hellige kropp og dyrebare blod, kommuniserer vi også i Helligånden.»

3.13. *Bli hva du er.* Gjennom nattverden, på samme måte som gjennom dåpens innvielse, blir vi gjort til Åndens bærere. Målet for vårt åndelige liv kan sammenfattes i disse ordene: *Bli hva du er.* Gjennom dåpen og den hellige nattverd bor Helligånden sammen med Kristus allerede i vårt hjertes aller innerste helligdom. Selv om vi sier til Ånden: «Kom», er han allerede i oss. Men på grunn av vår uoppmerksomhet og synd, er vi for det

meste ikke klar over dette iboende nærvær. Vi skal «bli hva vi er» i den forstand at vi oppdager han som allerede er tilstede, slik at vi kan samarbeide bevisst med hans virksomhet som vedvarer i vårt hjerte i hvert øyeblikk, og lytte til hans stemme som stadig taler inne i oss allerede nå (sml. Rom 8:26; Gal 4:6).

Vi ser altså at i hele vår kristne erfaring finnes det en livgivende dialektikk mellom «allerede» og «ikke ennå». Vi har *allerede* Ånden gjennom dåpen og kommunionen, men *ikke ennå* med den fylde vi først får når vi deltar bevisst. Markus Munk (begynnelsen av 400-tallet) har en god formulering av dette. Han taler riktignok om dåpen, men hans argument kan lett utvides og anvendes på nattverden:

Uansett hvor langt et menneske når i sin tro, og uansett hvor store velsignelser han oppnår ... oppdager han aldri og kan heller ikke oppdage noe mer enn det han allerede har mottatt i hemmelighet gjennom dåpen. ... Kristus som er fullkomment Gud, skjenker Åndens fullkomne nåde til de døpte. Vi for vår del kan umulig legge noe til denne nåden, men den åpenbarer seg og manifesterer seg mer og mer for oss, jo mer vi oppfyller budene. ... Hva vi enn kan gi ham etter at vi er født pånytt, finnes det allerede skjult i oss og opprinnelig kom det fra ham.

I fortsettelsen siterer Markus Romerbrevet 11:34-36. Han forstår hele det asketiske og mystiske liv som en voksende «åpenbaring» av dåpens nåde som ble tildelt oss i begynnelsen: i vårt utgangspunkt finnes vårt slutt punkt. Vi starter på et stadium der Ånden arbeider «skjult» og «hemmelig» i oss, men vi er kallet til å holde frem inntil vi blir *bevisst oppmerksomme* på Åndens nærvær i våre hjerter, slik at vi «fornemmer» det og vet det «aktivt», direkte og med full «sikkerhet». Dette er vårt åndelige siktepunkt.

3.14. *Den karismatiske bevegelse – en utfordring.* Når Markus Munk og andre forfattere i den østlige del av kristenheten, slik som forfatteren av *Makarios' Homilier* (300-400-tallet) og hl. Simeon den nye Teologen, taler på denne måten om behovet for bevisst oppmerksomhet – om direkte personlig erfaring av Ånden – tenker de da på noe i retning av den «tungetale» som forekommer i vår tids karismatiske bevegelse? Jeg vil legge frem

forts. neste side ►

► forts. fra side 4. «Helligånden i den kristnes personlige liv»

seks korte refleksjoner om dette fra en ortodoks synsvinkel – uten polemisk brodd, for jeg vet at mange som er engasjert i den karismatiske fornyelse ville kunne gi sin tilslutning til mine tanker:

(I) Fortellingene om helgenenes liv gir oss rikelige vitnesbyrd om at Gud i hver generasjon skjenker sitt folk åndelige gaver som ofte ytrer seg på gjenkjennbare måter både kroppslig og sjelelig. Vi må ikke tro at slike gaver bare forekom på apostlenes tid eller under de første århundrene, og at de er utenkelige i vår egen tid. Helligånden har ikke sviktet kirken: alt som var mulig den gang, er mulig nå – om vi bare har tro. Som den serbiske biskopen Nikolai (Velimirovitch) av Orkhrid pleide å si: Uten innslaget av undere blir kristendommen bare en filosofisk teori og kirken en velferdsorganisasjon slik som Røde Kors. Disse gaver og undere er åpenbart et faktum, men de må aldri etterstrebtes for sin egen del. Målet for vårt bønneliv er ikke å oppnå «fornembare» opplevelser av særskilte slag, men bare å bringe vår vilje i overensstemmelse med Guds. Vi søker ikke gavene, men giveren.

(II) Det må trekkes et skille mellom «opplevelse» (i entall) og «opplevelser» (i flertall). Personlige erfaring – fornemmelsen eller følelsen av direkte «berøring» i møtet med den levende Gud – kan forekomme som en total bevissthet som gjennomsyrrer hele vårt liv, uten at det behøver å gi seg uttrykk i spesielle opplevelser, slik som en konsentrert «omvendelseskrise», en røst eller en visjon, transe eller ekstase, tårer eller tungetale. Mange kan oppriktig forsikre: *Jeg kjenner Gud personlig*, uten at de kan peke på noe bestemt sted eller noen bestemt tid hvor dette skjer – slik tilfellet var med hl Paulus eller hl Augustin, Pascal eller Wesley. Det er kanskje dette kirkefedrene først og fremst tenkte på da de talte om bevisst oppmerksomhet, og ikke på spesielle «opplevelser».

(III) «Tungetale» som en spesiell gave var vanlig på apostlenes tid, men Hl Paulus anså den ikke for å høre til de viktigere åndelige gaver (se 1 Kor 14: 5). Fra midten av det andre århundre har tungetale forekommet sjeldent i den østlige del av kristenheten, selv om den aldri har forsvunnet helt.

(IV) *Helbredelsens* gave og *tårenes* gave har vært mye vanligere i den østlige del av kristenheten, og er det fortsatt. Begge disse gaver blir tillagt stor vekt i vår tids karismatiske fornyelse. Det finnes tydelige forskjeller mellom tungetale og tårer, men også visse likheter. Begge kan iblant være uttrykk for at man «gir slipp», blir avspenst og gir sjelen frihet til å tilbe – hvilket kan være

det avgjørende øyeblikk hvor vi overgir vår syndige fortrøstning til egen selvtilstrekkelighet, og erstatter den med villighet til å la Helligånden virke i oss.

(V) Det er alltid behov for *diakrise*, det vil si skjelneevne eller det å kunne «skjelne mellom ånder» (sml. 1. Kor. 12: 10). «Mine kjære, tro ikke enhver ånd, men prøv åndene om de er av Gud» (1. Joh 4: 1). «Tungetale» og tårer kan utvilsomt være en ekte åndelig gave, en karisma fra Guds Hellige Ånd. Men det er ikke bestandig at dette er tilfelle. Det hender at de ikke ligger på et på det åndelige plan, men på et psykisk; at de ikke er forårsaket av Guds Ånd, men av menneskeånden – i den falne menneskeånden – selvsuggestionen eller massehysteriet. I så fall er de en form for *prelest* (for å bruke den russiske termen) – en forvillelse eller feiltagelse. I verste fall er tungetale og tårer hverken åndelige eller psykiske, men demoniske; det hender iblant at de er en form for djevelsk besettelse. Når vi «gir slipp» og åpner våre hjerter og lar krefter utenfor oss selv få komme inn og virke i oss, er det livsviktig å skjelne hva eller hvem denne kraften er som vi slipper inn. Satan kan være forkledd som en lysets engel (2 Kor 11: 14).

(VI) Jeg vil nevne tre kriterier som kan komme til anvendelse når man skal skjelne på denne måten:

(a) Et sant liv i Ånden er *felles*, ikke individualistisk.

Ens personlige opplevelser trenger å bli prøvet, og prøvestenen er det kristne samfunns felles samvitighet.

(b) Et sant liv i Ånden kjennetegnes ved *lydighet*. Man bør ikke bare stole på sin egen indre overbevisning, men så langt som mulig også legge sine personlige opplevelser frem for en åndelig fader (se avsnitt 4 nedenfor).

(c) Et sant liv i Ånden kjennetegnes ved *nøkternhet*, ikke vill løssluppenhet eller ubehersket jubel. Ekte åndelige gaver går hånd i hånd med asketisk selvdisiplin (se avsnitt 5 nedenfor).

3.15. *Anger og skrifte*. Helligånden er både vår anklager og vår talsmann (paraklet) som taler til vårt forsvar. Det er han som feller dom over vår synd (sml. Joh. 16: 8), men som samtidig gir den angrende forsikring om at hans synder blir forlatt i Kristus Jesus. I den ortodokse tradisjon kommer dette aspekt av Åndens arbeid fremfor alt til uttrykk i angerens og skriftets sakrament, men ikke bare der, hvor synder som er gjort etter dåpen blir tilgitt. På ett plan oppfatter de ortodokse dette sakra-

forts. side 8 ►

Repslagergaten i Bergen, nr. 17 er huset til høyre.

Hellige Sunniva (900-tallet) fra Selja. Hun er sammen med Selju-mennene kjent som Norges tidligste helgener, og hun er skyts-helgen for Bergen og Vestlandet, for Selje og Selja, og for de sjø-farende.

KIRKEHUS I BERGEN!

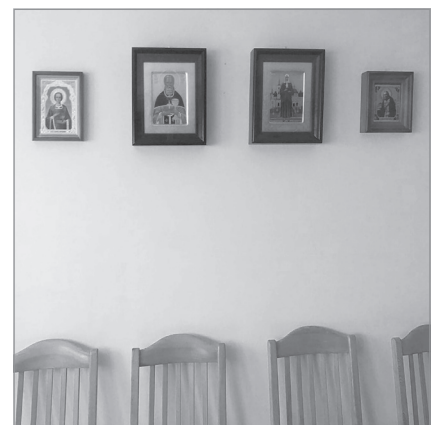

VI HAR KJØPT EIENDOM I BERGEN!
I den gamle, historiske bykjernen (like bak Bryggen, Mariakirken og Bergenhus festning) i den pittoreske Repslagergaten (nr. 17)!

Det kunne ikke bli bedre beliggenhet for oss. Bygningen er opprinnelig i tre fra midten av 1800-tallet, men ble revet i 1980-årene og gjenreist som kopi i mur med trepanel, så den ser nøyaktig ut som opprinnelig. I 1. etg. har vi kirkerom, i 2. etg. er det møterom for kirkecaffe og diverse arrangementer. I 3. etg. er det overnattingsmuligheter og lagerplass. Eiendommen ble utlyst som et aksjeselskap for 3,2 mill. Vi fikk det for 3,1 mill. Det ble kjøpt i fellesskap av menigheten (1,1 mill) og klosteret (2 mill), og er således betalt kontant.

Vi innviet det fredag 7. aug. og hadde første liturgi med dåp dagen etter. La oss håpe og be om at det blir til velsignelse for menigheten vår. ■

Lørdag morgen går buss nr. 3 og nr. 10, hvert 7. min. fra BRYGGEN til REPSLAGERGATEN.

Ikonostasen stammer fra gamlekirken på Majorstuen i Oslo, den er tilpasset bredden på kirkerommet her.

► forts. fra side 5. «Helligånden i den kristnes personlige liv»

mentet juridisk som en syndsforlatelse, men på et dypere plan oppfatter de det terapeutisk som et middel til *helbredelse*. Kristus er dommeren som tilgir oss når vi angrer og omvender oss; men han er fremfor alt legen som helbreder våre åndelige sår gjennom Ånden som gir oss kraft til å angre, hvilket vi ikke ville ha hatt uten hjelp av den guddommelige nåde. Noen av de bysantinske forfattere som betoner dette terapeutiske aspekt, ser en nær sammenheng mellom skriftemålet og den olje som gis til syke (euchelaion); de utfyller hverandre som uttrykk for det samme sakramentale mysterium.

3.16. *Sakramentene og samfunnet*. Hver og én er kallet til å virkeliggjøre Åndens gave i sin personlige erfaring – den gave han har mottatt gjennom dåpen og den hellige nattverd. Selv om sakramentene på denne måten er personlige, er de aldri private.

Hver og én skal altså virkeliggjøre Åndens gave i sitt eget indre. Han har mottatt den sakramentalt gjennom dåpen og den hellige nattverden, men han må gjøre den til sin egen personlige opplevelse. Sakramentene er personlige, men aldri private. De krever ikke bare at vi utforsker vårt eget indre, men like mye at vi gir vår tilslutning til å tjene andre med kjærlighet på direkte og praktiske måter. Etter at vi har mottatt Ånden i dåpen og nattverden, går vi ut for å *leve* i Ånden i «liturgien etter liturgien». Dette poeng kommer tydelig til uttrykk i «Den enstemmige uttalelse» som de anglikanske og ortodokse delegatene kom frem til og undertegnet i Moskva i august 1976:

Nattverden (eukaristien) fører de troende til å utbre budskapet og tjene verden på spesielle måter. Når kirken feirer nattverden er den et bekjennende samfunn som gir vitnesbyrd om den kosmiske forvandling. ... Den avsluttende velsignelsen i liturgien avslutter ikke tilbedelsen, men oppfordrer de troende til bønn og bekjennelse slik at de med Helligåndens kraft kan tilkjenne og kunngjøre for verden hva de har sett og mottatt i nattverden.

En russisk ortodoks pioner innenfor den økumeniske bevegelse, dr. Nikolas Zernov, sier det slik:

Nattverden er den kilde som inspirerer alle sosiale aktiviteter til de kristne, alle deres bestrebelser på å bekjempe fattigdom, urettferdighet, sykdom og død; og den bekrefter deres håp om at det gode til

slutt skal beseire det onde. ... Hver nattverd kunn-
gjør menneskenes hellige plikt til å delta i oppbyg-
gingen av den hellige Treenighetens rike.

Som dr. Alexandros Papaderos fremholdt på sin vel-
tende måte her på Kreta i fjor:

På bakgrunn av kirkens liturgiske forståelse av menneskeheten, verden, samfunnet og historien er ethvert forsøk på å trekke en grense mellom vertikalisme og horisontalisme ikke bare urimelig, men direkte kjetersk.

En egentlig kristen sakramentalisme forkaster altså enhver adskillelse mellom bønn og tjeneste, mellom kontemplasjon og hengivelse, mellom liturgisk «fromhet» og sosialt «engasjement». En kristen har alltid brødre og søstre. Det er aldri bare et spørsmål om Gud og meg, men alltid om Gud og oss. I Herrens bønn starter vi ikke med «Min Fader», men med «Fader Vår»; og i nattverdens epiklesis sier vi ikke «jeg», men «vi»: «... vi ber og bønnfaller ...». Gjennom dåpen blir man ført inn i kirkens *familie* og nattverden er et måltid for kirkens *familie*. Sett i et eskatologisk perspektiv omfatter denne kirkens sakramentale familie hele menneskeheten; den utelukker bare de som utelukker seg selv. I virkeligheten omfavner sakramentene ikke bare menneskeheten i sin helhet, men hele den materielle skapelsen. Når presten umiddelbart før nattverdens epiklesis løfter opp diskosen og kalken, sier han: «Deg frembærer vi ditt av det som ditt er, for alle og på alles vegne». Brødet og vinen som vi bærer frem for Gud i den guddommelige liturgien, må forstås som et offer av de første fruktene. Delen blir ofret som et tegn på helheten: Når de hellige gavene blir løftet opp, nedkaller vi Helligåndens velsignelse over alle våre henders verk og over alle materielle ting.

4. Åndens gave: (III) Indre bønn

4.1. Vårt liv i sakramentene blir fordypet gjennom vår indre bønn. Enhver kristen er kallet til i noen grad å bli en «hesykast», og søke Gud i *hesykia* – stillheten i hans eller hennes hjerte. Hesykasmen tar i bruk både den «katafatiske» og den «apofatiske» metoden, det vil si både den [positive] «bekreftende vei» og den [negative] «benektende vei». Disse to utfyller hverandre. På den bekreftende vei utøver vi det som kalles naturlig kontem-

forts. neste side ►

EVANGELISKE FORBILDER

av biskop Grigorij (Lebedev) av Schlüsselburg

27: *Og noe falt på stengrunn, hvor det ikke hadde meget jord; og det kom snart opp ... og da solen gikk opp, ble det avsvidd, og da det ikke hadde rot, visnet det (fordi det ikke hadde væte – Luk. 8, 13). Og på samme måte de som såes på stengrunn ... de har ikke rot i seg, men holder ut bare til en tid; blir det så trengsel eller forfølgelse for ordets skyld, da tar de straks anstøt (Mk. 4, 5-6. 16-17) de tror til en tid, og i prøvelsens stund faller de fra (Luk. 8, 13).*

Her er så den andre betingelsen: omsorgen for fruktbar grunn i din sjels hage ... at du ser til at der er feit og svart jord – det er omgivning mettet med kraft for god vekst og dyrking ... Samle sammen en slik kraft i sjelen. Og det er resultatet av gode tanker og gode gjerninger. På den måten får de dypere røtter i sjelen din. Når det godes avkastning er liten, da har Guds sæd ikke noe å binde seg til i sjelen din, ikke heller har den noe å styrke seg på. Da vokser Guds sæd svakt og tynt og livløst, nesten uten røtter i sjelen ... Derfor visner den avkreftede spireren og dør når den blir angrepet av fristelsene (de uunngåelige!) Der er

ikke noen jordbunn, ikke noen næring i sjelen, og den har ikke sterke røtter... Og livets hete («solen gikk opp»), livets tunge prøvelser stan- ser det godes såvidt påbegynte løp. Ikke har den heller væte å styrke seg på! Væten – det er duggen av Guds nåde som treder støttende til med sin kraft... Det kommer selvfølgelig ikke noen dugg fra en sten.

Nådens dugg er i overflod der hvor jordbunnen er mettet av de gode gjerningenes kjærlighet.

Gå så til kamp mot din forstenede, ufruktbare sjel. Styrk de gode gjerningenes jordbunn i deg slik at godhetens spirer kan vokse opp. Og da vil nådens dugg falle ned over sjelens mark ... Og den gode sæd vil spire fram og marken vil bære aks fulle av korn.

28: *Og noe falt blant torner; og torne- ne skjøt opp og kvalte det, og det bar ikke frukt... det er de som hører, og mens de vandrer under bekymringer og rikdom og livets lyst (Luk. 8, 14.), de andre ting kommer inn og kveler ordet, og det blir uten frukt. (Mk. 4, 7. 18-19).*

Den tredje betingelsen for at Guds sæd skal gro godt – er å ikke la ugresset få vokse seg sterkt i sjelen. Ugresset er uunngåelig. Mennesket lever i en ond verden og selv er det svakt og tilbøyelig til synd ... Herren tilintetgjorde jo ikke ugresset, men lot det gro like til innhøstningen (Matt. 13, 30). Det betyr at det vil komme ugress. Det er «bekymringer, og rikdom og livets lyst»... Om du gir dem sin vilje vil de fortære alt det gode... Vet du kanskje ikke hvor raskt ugresset gror opp og hvor raskt det formerer seg og dreper den gode sæd?

Derfor skal du ikke gi sjelens torner sin vilje, for de slynger seg rundt den og fortærer den; de gir ikke noe til sjelen og slipper ikke det gode innpå seg... Når så tornene fyller sjelen og tømmer den for det gode, da er sjelen død!

Bare tomheten blir igjen... tomheten alene... meningsløsheten, unødvendigheten av noen som helst anstrengelse eller resultat... et istykkerslått og knust liv... Ugressets herredømme ... intet å leve på, intet å puste i! ... ■

NYTT FRA MENIGHETEN:

SANDNES: Atter en gang har vi mot- tatt en generøs gave fra vårt tidligere medlem Sergiu Iunian (nå fader Sil- viu i Sihastria-klosteret i Romania): Alterklede og duk, samt forheng til kongeporten i hvitt og gull! Mange

takk for det! (Tidligere har han gitt oss fine oljelamper til ikonostasen og lesepult med lampe!)

OSLO: Hoveddøren og trap- pen til kirken var blitt noe medtatt

og slitt. Men da tok Stevica Jerotic verktøyet fatt, reparerte trappen og pusset opp døren. Så nå ser det helt fint ut igjen. Mange takk for dyktig innsats!

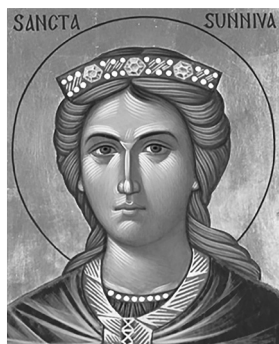
forts. neste side ►

► forts. fra s. 8. «Helligånden i den kristnes personlige liv» plasjon (*phusike theoria*); på benektelsens vei retter vi oss

mot det som ligger hinsides skapelsen og søker forening med Gud i den ordløse *stillhetens bønn*. ■

PILEGRIMSTUR TIL SELJA

OGSÅ I ÅR REISTE EN LITEN GRUPPE av oss til Selja, hvor vi feiret hl. Sunniva med både Liturgi på land og moleben i hulen på den hellige øya. Med oss i år

var også f. Aleksander Volokhan og matushka Olga. Dette er en viktig del av Bergens-menighetens virksomhet. Vi gjengir her noen bilder: ■

► forts. fra s. 9. «Nytt fra Menigheten»

LITT STATISTIKK: Fylkesmannens oversikt over utbetalte tilskudd for medlemmer i registrerte trosamfunn viser at:

Hl. Nikolai menighet i 2017 fikk tilskudd for 997 medl., i 2018 økte det til 1000 medl. og i 2019 økte det til 1030 medl. – og det til TROSS for alle vanskelighetene og

motarbeidelsene på den tiden!

Hl. Hallvard menighet (f. Olav Lerseth) hadde i 2017 23 medl. og i 2018 var det 28, mens 2019 viser 33 medl. (inklusive barn). Samtidig hadde Bebudelsens menighet (f. Theodor Svane) i Bergen 12 godkjente medl. (inklusive barn).

På tross av de triste hendelsene disse årene, økte altså hl. Nikolai

menighet og vi fikk bekreftet medlemmenes lojalitet!

De virkelig store ortodokse menighetene er hl. Vasilije Ostroski i Oslo, som har 4727 godkjente medl., og hl. Olga menighet som har 3436 medl. Men den desidert største gruppen ortodokse i Norge er nok eritreerne. ■

GAVER INNKOMMET TIL KIRKEN

Givere til Hl. Nikolai menighet får skattefradrag for gaver til menighetens konto.
Ønsker du skattefradrag på dine gaver må navn, adresse og personnummer oppgis.
Man får skattefradrag på gaver fra 500 kr. til 50 000 kr. i løpet av et året.

GAVER INNKOMMET PÅ MENIGHETENS KONTO: 2050 03 19357

Vi fortsetter innsamlingen til kirkebygget i Oslo slik vi tidligere har informert om (jfr. menighets blad nr.2 2014, s.13) ifølge vedtak på Medlemsmøtet, og vi ber om forsterket innsats og generøsitet for å fullføre kirkebyggsprosjektet vårt. Mange har fast utbetaling fra konto, og flere nye gavegivere oppfordres til å komme på «banen» slik at vi kan realisere vår plan. Mange takk til alle dere som har sendt gaver på menighetens konto!

GAVER TIL MENIGHETENS KONTO SIDEN SIST:

I Rybak 3000 D Zivadinovic 3000 D Markeng 3000 Å Hessø 2000 M Sidelnikova 3000 I-J Nilssen 1000
S Syvertsen 12.500 H O Wingerei 1000 S Jankovska 800 L Germation 1500 P Pandevski 200 E Wolf 300
M Ghebreab 50 J Wetlesen 1000 T Shpak 10.000 I Znamenska 200 L Polykarpova 2250 NN 100
J Chaffin 2900 L Hovstø 1200 A Z Morch 2000 Th Stange 1600 T Struksnes 2000 E Struksnes 2000
O G Svele 6500 H Olsen 300 S Jerotic 1000 I-J K Enger 2500 B Korshavn 20.000 T L Roksand 600
Th Grønli 2500 M Kvalheim 3500 A M D Jacobsen 500 D Ristevska 500 R Nikolovska 1000 K Moen 1000
Z Ranisavljevic 2000 R A Kornev 1000 K A Kihle 300 V Dutu 500 E Smith-Sivertsen 500 I Nordbø 200

– HJERTELIG TAKK FOR ALLE BIDRAG !

ÅRET 2020 ER 100-ÅRS JUBILEUM FOR HELLIGE NIKOLAI MENIGHET

Det er 100 år siden ankomsten av menighetens grunnleggere ...

DA FLYKTNINGENE KOM fra Murmansk og Arkhangelsk på våren 1920 på isbryteren «Kuzma Minin» og ble innkvartert på Lahugmoen i Trøndelag, var det også en prest med. Han forrettet

påske med liturgi sammen med de andre flyktningene (slik vi gjenga avisreportasjen om det i forrige nr. av menighetsbladet. Presten hadde med seg nødvendig utstyr til det. Og i Hellige Nikolai menighets forvaring har vi både kalken og diskosen (resten av utstyret til nattverden forsvant idet doble innbruddet i kirken i januar 1991), samt «tabernakel» som skal brukes til oppbevaring av nattverdelementer for syke-kommunion. (Dette siste er laget av en krigsfange fra Krimkrigen). Presten forrettet også en ektevigsel i leiren (noe som også er behørig rapportert i lokalavisen, og gjengitt i vår jubileumsbok fra 2006). Til det fantes det ikke utstyr, så brudekronene ble laget av de enkle materialer som

Brudekronene ble laget av de enkle materialer som fantes: Papp og brokadestoff.

fantes: Papp og brokadestoff. Disse brudekronene ble brukt i vigslar i hellige Nikolai menighet til langt opp i 1990-årene, selv om vi allerede hadde anskaffet nye fra Russland. Dette er verdifulle «relikvier» for oss, historiske ting som forteller om menighetens opprinnelse og liv. ■

returadresse:

HELLIGE NIKOLAI KIRKE
Tvetenveien 13, 0661 Oslo

B

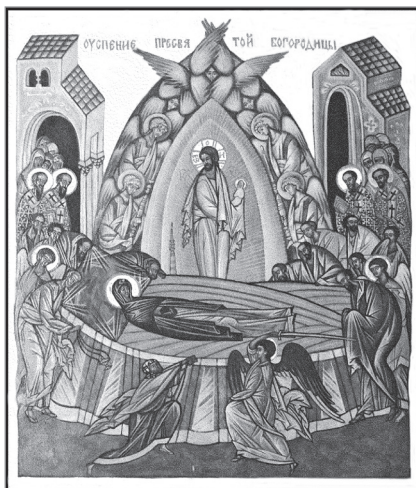

PREKEN PÅ USPENIE – GUDS MODERS HENSOVNELSE

Vi feirer høytid for vår Guds Mor – en litt merkelig høytid som både innebærer fest og sorg. Vi vet jo at Guds Mor Maria ikke var noe vanlig gjennomsnittsmenneske. Bare det enkle faktum at hun er mor til Guds Sønn, vår Herre og Gud og Frelser Jesus Kristus, gjør henne spesiell, ja unik! Og vi kjenner jo den lange sekvensen i begynnelsen av Lukas' evangelium i forbindelse med hennes unnfangelse av Guds Sønn. Alt dette hever henne uten tvil opp over det store hav av hverdagsmennesker. Ja, vi har jo en lang tradisjon for å tillegge henne makt og innflytelse langt inn i himmelen hos sin Sønn som troner som verdens konge der.

Den høytid vi feirer, kalles for den allhellige Gudfødterskens hensovnelse. Det er den siste av fire høytider i tilknytning til hennes liv på jorden: hennes fødsel, tempelgang, bebudelse og altså død. Ja, for hensovnelse er et annet ord for død. Det er punktum for hennes liv på jorden, men det er en annen slutt enn for andre mennesker. Også her skiller hun seg ut. Og det er klart at hun som er mor til Guds Sønn, vår Frelser Jesus Kristus, ikke levde slik som vi andre: hun hadde klart sine sorger, store og dype sorger, hun hadde valg å ta, men hun som var mor til Visdommen og Godhe-

ten selv, hun feilet ikke og hadde både styrke og vilje til å stå imot det onde og velge det gode og rette, også da det kostet dyrt. Derfor tror vi jo at hun levde uten å begå synd. Men det betyr ikke at vi tror at hun var uten for menneskehetens og skapningens generelle vilkår og livslodd: sorg og død.

Vi ærer nå hennes død, men det er en død som ikke er selvforstyldt gjennom egne synder, det er den død som Adam bragte over hele skaperverket ved sin synd. Alle vi mennesker dør skyldige, vi gjør oss skyldige til vår død gjennom våre synder, frafall og forderv, bare Jomfru Maria dør uten å ha gjort seg skyldig til det med personlig synd. Hun dør fordi døden ikke bare er straff for synd, men like mye en kosmisk sykdom som ble bragt inn i verden gjennom Adams syndefall.

Men fordi Maria dør en uskyldig død, blir den like mye en strålende overgang fra jorden til himmelen, en opphøyelse mer enn en fornedrelse. Slik kan vi forstå hvorfor denne høytiden har en slik blandet karakter av fest og vemod. Vi synger i gudstjenesten om at hun gjennom døden egentlig gikk over til livet. Hun er jo livets mor! Og gjennom dette blir hennes forhold til oss troende enda sterkere og nærmere.

Jomfru Maria, Guds Mor, er et menneske som oss, ja, kanskje mer enn oss, ettersom hun ikke er så befengt med syndens følger. Men kun Jesus Kristus er uten synd i absolutt betydning, og Hans frelsesverk består i å befri oss fra synden både som sykdom og som straff, og frelse oss fra det onde som driver oss til synd. Likevel var Jomfru Maria underlagt dødens lov, selv om hun ikke gjorde noen personlig synd. Derfor er også hun avhengig av sin Sønns frelsesverk på korset og Hans oppstandelse fra graven. Det er således veldig viktig for oss å feire denne høytid som bekrefter Jomfru Marias fellesskap med oss alle i forhold til vår Herre og Gud og Frelser Jesus Kristus, for i henne har vi en trøst overfor døden: Den kan ved Jesus Kristus vendes om til seier og forherligelse, en glede og kraft. ■